

Sisällys

HUOMAUTUKSIA KIRJOITUSASUISTA 7

JOHDANTO – UUSI AAMUNKOITTO JA JAPANIN SIBELIUS 11

Miksi tutkia Sibeliusta Japanissa? 13

Teoksen sisältö ja rakenne 19

UUDEN MUSIIKIN ETURINTAMASSA – SIBELIUKSEN MUSIIKIN ENSIASKELEET JAPANISSA 23

Ensimmäinen Sibelius-esitys 24

Modernin Japanin synty ja ”musiikin” keksiminen 29

Sibeliuksen sanallinen ensiesittely ja ”japanilaisen musiikkikritiikin
isä” 37

Globaalit kulttuurivirtaukset ja omaehtoisuuden merkitys 55

”JAPANILAINEN SIBELIUS” – MONIMUOTOINEN NATIONALISMI JA FANTASIA KANSALLISESTA SAMUUEDESTA 59

Länsimaisen taidemusiikin ristiriita 62

Sibelius 1930-luvun Japanissa 67

Toiseus, samuus ja hankala kansallisuus 75

Sibelius ideologisessa ristiverkostossa 87

NYKYPÄIVÄN VÄINÄMÖINEN – SIBELIUS JA JAPANINKIELINEN KALEVALA 90

Japaninkielisen *Kalevalan* synty 93

Morimoton kalevalainen Sibelius ja Suomi 103

Pieni loppusäkeistö *Kalevalan* jatkuvasta tarinasta 109

SIBELIUKSEN TAVANNEET JAPANILAISET – MUISTOJA, MIELIKUVIA JA KULTTUURIDIPLOMATIAA 112

Japanilaisdiplomaatit Sibeliuksen vieraana 115

Kobune Kōjirō ja kulttuurivaihdon ristiin puhumisen taito 121

Konoe Hidemaron politiikkaa sävelin 133

SILTA SUOMEN JA JAPANIN VÄLILLÄ – WATANABEN PERHE JA SIBELIUS 146

Siiri Watanabe musiikkisuhteiden tienraivaajana 149

Nuori Sibelius-tulkki Watanabe Akeo 157

Sibeliuksen *beiju* ja juhlakonsertti Tokiossa 166

RAJAPINTOJEN 1950-LUKU – KIRJEITÄ JA MUISTOKIRJOITUKSIA 173

Japanilaisten yhteydenotot ja Sibelius demokratian symbolina 176

Sibeliuksen poismeno ja tulkintojen rajapinnat 185

JAPANISTA MAAILMALLE – JAPANIN FILHARMONINEN ORKESTERI,
SUOMEN MAAKUVA JA MYTTI SIBELIUS-KAPELLIMESTARI WATANABE
AKEOSTA 194

Uusi orkesterikonsepti ja kulttuuridemokratian ihanteet 197

”Sibelius-kapellimestari” Watanabe Akeon nousu 203

Sibeliuksen sinfonioiden maailman ensimmäinen

kokonaisstereolevyitys 210

Watanabe, Sibelius ja kansallisen tason kulttuurivaihto 228

SIBELIUKSEN VAKIINTUMINEN JAPANIIN – IHMISTEN,
INSTITUUTIOIDEN JA YHTEISTYÖN VOIMA 233

”Avaamaton aarreaitta” ja jälleen kerran tuntematon Sibelius? 237

Äänitteet, media ja kulttuurin muutokset 242

Sibelius-seuran toimijat ja yhteisöllisen rakenteen merkitys 248

Mutta onnistuiko vakiinnuttaminen? 258

”JAPANILAISEN SIBELIUKSEN” PALUU JA UUDET KULTTUURISET PEILIT
– LUONTO, IHMISMIELI JA TIIVIYDEN KAUNEUS 262

Myytti Sibeliusta rakastavista japanilaisista 264

Tulkintoja Sibeliuksen japanilaisuudesta 273

LOPUKSI – AURINGONLASKUJEN IKUISUUS JA AJASSA UUDISTUVA
SIBELIUS 287

KIRJOITTAJAN JÄLKISANAT JA KIITOKSET 294

Viitteet 297

Lähteet 333

Kirjoittaja 358

Abstract 359

Asiakemisto 360

Henkilöhakemisto 362